

Kázání o Slavnosti Všech svatých

Mons. Petr Piřha

1. listopadu L. P. 2020

Vaše Eminence,
nejdůstojnější otče arcibiskupe,
milý Dominiku,
muži bratři.

Slavíme podivnou bohoslužbu. Jsme každý sám a jinde, sloužíme ji sotva ve stejnou hodinu vzdáleni i desítky kilometrů. Můžeme tak intenzivně prožít sílu eucharistické jednoty.

Je mnoho, o čem by bylo možno hovořit. Jsou to však vesměs věci známé, protože vždy po tisíciletí platné. Proto na ně tak často zapomínáme *jako na smrt*. Pochopitelně, protože, byť bychom o ní rozjímali každý den, nemůžeme žít jako vězeň v cele smrti a roztřást se už při zvuku kroků procházející stráže.

Bible je kniha o milosrdenství, o spasení. Pravda, čteme v ní o mnoha katastrofách. Známe dobře jejich barvitá vylíčení. Vzpomenu jen Knihu Zjevení sv. Jana. Začnu viděním zástupu bíle oděných, kteří *přicházeli z velikého soužení*. Již jako dítě mě fascinoval čtvrtý jezdec a hltavě jsem si prohlížel obrázky z „Přebohatých hodinek vévody z Berry.“ Děsil jsem se andělů s miskami a toužil jsem být včas poznamenan na čele. Je dobře si porovnat apokalyptické rány s tím, co lidstvo mnohokrát způsobilo. Řeky, kterými proudila krví zbarvená voda, požáry, ve kterých se města změnila v prach atd., atd. Nejde jen o Apokalypsu. Mohli bychom jmenovat potopu, egyptské rány, celý exodus, babylonské otroctví atd. Vždy však uprostřed nich slyšíme útěšná a povzbudivá slova: *Consolamini, consolamini populi meus*. Na chvíli pro apoštoly nejtěžší připravuje je Kristus slovy: *Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí ... Přijdu zase k vám*. Celá řada proroků vrcholící ve sv. Janu Křtiteli a v jiné podobě pokračující v době novozákonní, hovoří stejně. Varují, zvěstují zkázu až do chvíle, kdy lidé poslechnou jejich hlas a katastrofu odvrátí jako v Ninive, nebo neposlechnou a k tragédii dojde. Poté změní obsah své řeči a drcený lid Boží utěšují. Právě tak máme hovořit i my.

Zahleďme se nyní do dnešní situace. To, co dnes prožíváme, jsme nikdy nezažili ani neviděli. Nemáme představu, o co se jedná. Namítnete, že přeci máme spousty uměleckých ztvárnění takových ran. Četli jsme díla o morech

a válkách, Hermana Hesseho, Remarqu, Durycha, ... Viděli jsme obrazy Ju-neveinovy, Dürerovy a mnohé obrazy těch postavených na levici při Posledním soudu. Viděli jsme strhující umělecké filmy a otřesné filmy dokumentární. Je to vždy jen svědectví z první či druhé ruky. Rozumíme, ale nechápeme. Rozumíme na úrovni slov, ale nechápeme na úrovni zkušeností, protože jen málo starých pamětníků něčím podobným prošlo. Ani dnešek se vším, co kolem nás probíhá, plně nechápeme, dokud nevstoupíme do nemocnic a narychlo budovaných lazaretů. Můžeme o mnohém přemýšlet do velké šířky záběru, můžeme v meditaci a modlitbách na sebe nechat dolehnout současné bolesti lidí. Málo platné, známe jen špičku obrovského ledovce.

O co se kromě již zmíněných povzbudivých a nadějidávajících výroků můžeme a máme, především my kněží, opřít. Je to na prvním místě Boží výrok: *Ty, které rozptýlil, opět shromáždil*. Závažnější jsou výroky o povolání a jeho okolnosti. Koho Bůh povolá, toho obratem vyšle k nějakému úkolu, jehož průběh bedlivě sleduje. Je na místě otázka, zda svůj úkol chápeme a jak ho plníme. Jde totiž o hlásání dobré a radostné zprávy. Dále máme i známou kadenci sv. Pavla: *Ty, které předurčil, ty také povolal; a které povolal, ty také ospravedlnil, a které ospravedlnil, ty také oslavil*. O tom na jiném místě čteme: *Pojďte, požehnaní mého Otce, vládněte královstvím, připraveným pro vás od stvoření světa*. Je tedy jasné, že povolání jsou všichni, ale do království Božího vejdou jen ti, kdo naplní úkol, k němuž byli vysláni.

Tak se dostávám ke Kristovu popisu Posledního soudu. Tento úryvek z Evangelia bývá čten na dnešní svátek místo úryvku o blahoslavenstvích. Má to svou logiku, neboť oni blahoslavení jsou právě těmi, kdo do Božího království vejdou, resp. již vešli. Pro naši každodenní životní praxi je důležité, že citovaný výrok uvádí kritérium soudu. Tím je náš vztah k bližním, naše milosrdenství.

Závěrem bych vás, milovaní bratři, znovu upozornil na výše pojmenovanou sílu Eucharistie. Lze tu nahlédnout středobod veškerých dějin a tajemství spásy. Zde stojím já, jehož duše se jako ohnivý bod vztahuje na jedné straně k bližnímu, na druhé k Eucharistii, tj. vtělenému a zmrtvýchvstalému Kristu. Tato trojice je jednotou, protože v bližních se službou spojujeme s Kristem a v Eucharistii s bližním. Sami pak jsme bližními pro obě tyto mnohačetné osoby. Tato „pozemská trojice“ je svým eucharistickým vrcholem spojena s Nejsvětější Trojicí v bodě hrotu Syna. Další úvahy o obou trojicích ponechám na Vás. Zopakuji ovšem se vši láskou a veškerou naléhavostí výzvu citovanou na začátku promluvy: *Těšte, těšte můj, tj. váš národ, neboť jsme upadli do veliké bídy*. Amen.